

KRAJINA PŘÍBĚHŮ vydává
KRAJINA BŘIDLICE, z. s.

KRAJINA
BŘIDLICE

VÍTKOVSKO
BUDIŠOVSKO

Spolufinancováno z rozpočtu Moravskoslezského kraje
Moravskoslezský kraj
KRAJINA BŘIDLICE, z. s.
ve spolupráci s městy
BUDIŠOV NAD BUDIŠOVKOU
VÍTKOV ODŘY
2. VYDÁNÍ

KONTAKT Informační centrum Vítkov +420 556 312 255
Informační centrum Budišov n/B +420 556305334
www.krajinabridlice.cz

TOULKY KRAJINOU BŘIDLICE

RAABOVA ŠTOLA

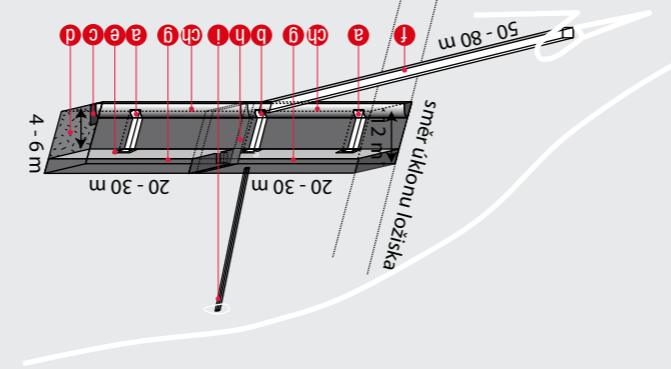
Raabova štola 2
Raabova štola se nachází 1 km jižně od obce Zálužné na trase naučné stezky Dědictví Raabova štola. Štola se skrývá v levém svahu údolí potoka Horníku. Je jednou ze sedmi štól v Raabových podzemních lomů. V místní trati zvané "Hornigsgrund", v údolí potoka "Horník", které zde otevřel starotěchanovický občan z podzemních lomů, které zde otevřel starotěchanovický občan Johann Raab v roce 1873. Název potoka "Horník", protékající údolím Raabova štola, vypovídá o skutečnosti, že v údolí potoka probíhala hornická činnost. Břidlice byla těžena především v západním svahu údolí, kde je ložisko uloženo těsně pod povrchem svahu. Štoly se dodnes ve dvou a místy i ve třech patrech pravidelných rozestupcích zavrtávají do svahu nad potokem. V několika výškových úrovních zde bylo vyraženo celkem sedm krátkých horizontálních štól. Johann Raab ve svých břidlicových podzemních lomech zamešnával místní domkáře, podruhy a chalupníky. Ti do té doby pracovali pouze v zemědělství a hornickou činností si začali přivydělávat.

HISTORIE

RAABOVA ŠTOLA

UMÍSTĚNÍ

RAABOVA ŠTOLA

Legenda ke schématu:
a) komín spouštěcí; b) komín lezní; c) zdívko sledné štoly; d) zakládka; e) zdívko komínu
f) otvirkový překop; g) výrubní komora; h) pilř; ch) sledná; i) komín vzdušný

Vstupy do štól Raabových podzemních lomů jsou od sebe vzdáleny přibližně 100 m. Podzemní prostory sedmi štól mají velmi podobné schéma. K samotnému břidlicovému ložisku uvnitř kopce byla od vstupu portálu vyražena asi 50 – 80 m dlouhá překopová štola. Jakkmile horník narazil na ložisko užitkového břidlice, razil vpravo a vlevo tzv. sledné štoly. Na konci každé z nich byla vyražena dobývací komora. Šikmým komínem horníci tyto prostory propojili s horním patrem dolu, kde se opět nacházely dvě sledné štoly zakončené dobývacími komorami. Vytěžená hornina se ze štól vyvážela a ve štípnách zpracovávala především na střešní krytiny, více jak polovina suroviny končila jako odpad v odvalech v okolí. Při práci se nezřídká stávalo, že častěji se z nezalostí, také z neopatrnosti, docházelo k neštěstím s vážnými následky, včetně obětí na životech. V období let 1873 – 1888 v Raabových dolech zahynulo šest horníků. Patrně i z tohoto důvodu po 15 letech intenzivní těžby Johann Raab v roce 1888 své doly v "Hornigsgrundu" uzavřel a těžbu ukončil.

TECHNICKÝ POPIS

NS DĚDICTVÍ BŘIDLICE

SCHEMA

IMAGINÁRIUM BŘIDLICE

NS DĚDICTVÍ BŘIDLICE

Imaginárium břidlice 4 – minirepozice se nachází v objektu rekreačního střediska Bílá Holubice v Mokřínkách, zabývá se historií dobývání břidlic v lokalitě Zálužné. Imaginárium vám zprostředkuje neobvyklou podívanou prostřednictvím velkoplošných fotografií, videí a zvuků.

Imaginárium břidlice 4 – minirepozice se nachází v objektu rekreačního střediska Bílá Holubice, kde se také nachází expozice věnovaná těžbě břidlice Imaginárium břidlice 4. Celková délka naučné stezky je přibližně 6 km, stezka má 15 zastavení, 21 informačních tabulí a 2 odpovídavky. Ke spátení jsou romantická zátěší brázdících hald, rozmanitá květena, staré lomy, rozsáhlé hornické dílo Nittmannův důl, Raabovy štoly, ruiny hornických stávek, hornické domky, hornická kaple 3 aj. Za návštěvu stojí také blízká hornická obec Nové Těchanovice 5 6 s břidlicovou architekturou. Víčková kaplička je poslední stávkou krytou břidlicí z dolu Lhotka před úpadkem výroby břidlicové krytiny v Nížkém Jeseníku.

MUZEUM BŘIDLICE

Muzeum břidlice 1.

Muzeum v Budišově nad Budišovkou vzniklo v roce 1996. Shromažďuje unikátní sbírky fotografií, dokumentů a nálezů z těžby břidlice a zpracovatelského břidlicového průmyslu z místní oblasti, celé ČR a světa. V muzeu je možné zhlédnout jedinečné historické předměty, unikátní dřevěné důlní vozíky, hornické a pokrývačské nářadí, výrobky z břidlic, staré dokumenty a fotografie a sbírku paleontologických nálezů. Ve štípně je možné vyzkoušet zručnost při štípní a ořezávání břidlice. Zahradní expozice přináší poznání z oblasti paleontologie, botaniky, zoologie Nížkého Jeseníku, nabízí kvízy a relaxaci v příjemných zákoutích. Samotná muzejní budova vznikla z bývalého barokního mlýna a je významnou architektonickou památkou. Muzeum je ideálním výchozím bodem pro stezky.

Břidlicová stezka – je veřejně přístupná přírodní expozice. Měří přibližně 55 km a je rozdělena na pět vzájemně propojených tras a okruhů označených jako trasy A až E. Trasy spojují další naučné stezky a turistické cíle v Krajině břidlice. Stezka je určena pěším turistům i cyklistům.

1

PŘÍRODNÍ ZAJÍMAVOSTI PAMÁTKY

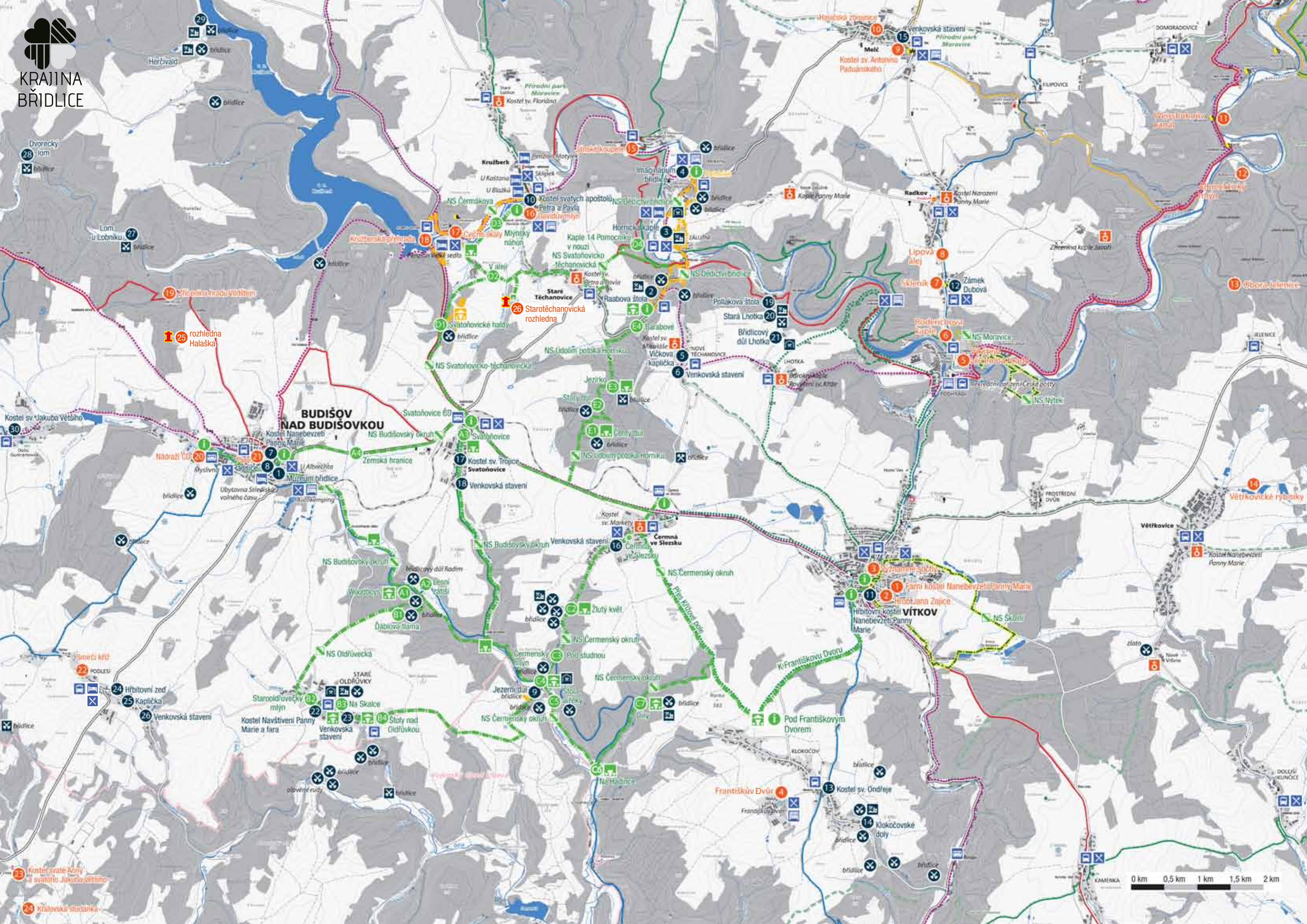
VÝLETY ZA BŘIDLICÍ

ZAJÍMAVÁ MÍSTA

Trasa A – Budišovský okruh: 1. Podzemní lom Woodboys, těžný již ve 2. polovině 19. století. 2. Podzemní lom Lesní zátěší, v současnosti činný důl. 3. Svatoňovice. 4. Zemská hranice, připomínka starých zemí Moravy a Slezska, stojí zde hraničník a ruiny bývalé hospody. Trasa B – Oldřůvecká: 5. Ďáblova tlama, jámový lom a ruiny hornického domku. 6. Staroldřůvecký mlýn, připomíná těžbu břidlice a těžbu stříbrných a olovených rud v údolí řeky Odry. 7. Na Skalce, podzemní lom. 8. Štoly nad Oldřůvkou. Trasa C – Čermenský okruh: 9. Černná ve Slezsku. 10. Žlutý květ, podzemní lomy z poloviny 19. století. 11. Pod studnou, podzemní lomy. 12. Čermenský mlýn, podzemní lomy, mohutný odval. 13. U řeky, průzkumná štola. 14. Na Hadince. 15. Díry, jámový lom. Trasa D – Svatoňovicko-těchanovická: 16. Svatoňovické haldy, štola a jámový lom. 17. V aleji, 400 m Těchanovická vyhlídka. 18. Mlýnský náhon, Davidův mlýn. 19. Kaple 14 pomocníků v nouzi. Trasa E – Údolím potoka Horníku: 20. Černý důl, třípatrový podzemní lom. 21. Starý důl, zavalené štoly. 22. Jezírko, velký jámový lom. 23. Barabové.

NS DĚDICTVÍ BŘIDLICE

1 25 rozhledna Halaška

1 26 Starotěchanovická rozhledna

1 23 Kostel sv. Anny a sv. Jakuba Většího

1 24 Královská studánka